

YLH. Marjo-Riitta Simpanen mielestä taiteella on merkitystä ihmisen hyvinvointiin.

OIK. Säveltäjä Pekka Kostiainen liikkuu mielellään omassa metsässään Saimaan rannalla – yksin.

YK on julistanut vuoden 2011 kansainväliseksi metsien vuodeksi.

Jokaisella suomalaisella on suhde **metsään**

– Suomalainen maisema, metsä ja järvi tekevät psyykelle hirveän hyvää, sanoo filosofian lisensiaatti ja taidehistorioitsija **Marjo-Riitta Simpanen**, joka on pohtinut taiteen merkitystä hyvinvoinnin lisääjänä ihmisten arjessa.

– Jokaisella suomalaisella on edelleen joku suhde metsään. Suomalainen osaa edelleen olla metsässä. Siellä tulee turvallinen olo. Sienestäminen, marjastaminen, metsässä liikkuminen, eläimet, tuoksut, vuodenajat ovat meille tuttuja metsäkokemuksia.

Suomalainen metsä ja luonto ovat lumonneet taitelijat, myös katselijat, kuuntelijat, kokijat.

Kuvataiteilijat ovat eri aikakausina käsitelleet metsäaihetta eri tavoin. **Werner Holmberg** ja **Ferdinand**

von Wright kuvasivat 1800-luvulla kansallista maisemaa realistisesti ja tarkasti – luonnontieteellisellä otteella. **Hjalmar Munsterhjelm** ja **Berndt Lindholm** edustivat romanttisen realismin perinnettä. Myöhemmin maalauksiin tuli mukaan sosiaali-historiallinen ulottuvuus- metsällä nähtiin myös todellinen, taloudellinen arvo. Kultakauden mestareilla **Albert Edelfeltillä** ja **Eero Järnefeltin** teoksilla on usein myös kirjallista taustaa ja metsä on monesti myös myyttinen paikka. Tekijät ihailivat talonpoikaisuutta.

Mystistä tulkintaa löytyy tämänkin päivän taitelijoilta. Metsä ja puuaiheet ovat vahvasta esillä myös keskisuomalaistaitelijoiden töissä. Vahvaa persoonallista tulkintaa löytyy muun

muassa **Outi Heiskaselta**, **Veikko Hirvimäeltä**, **Vappu Heiskalta** ja **Raimo Reinikaiselta**.

– **Ina Colliander** näkee puut yksilöinä. Hänen töisään ne muodostavat ihan oman maailmansa.

Esimerkkinä lumoavan vetovoimaisesta taulusta Marjo-Riitta Simpanen mainitsee **Akseli Gallen-Kallelan** Konginkankaalla maalaaman, Lontoon National Galleryssä esillä olevan Keitele-aulun.

– Sen taulun ohi ei kukaan voi kävellä. Sen vesi, metsä, valo puhuttelevat ainutlaatuisella tavalla. Se on postikorttina museon myymälän suosituimpia aiheita, sanoo Simpanen.

– Konginkankaalaiset voisivat oikeastaan revetä ylpeydestä. – RK

Metsä tärkeä säveltäjälle

Metsä on tärkeä, läheinen, uutta voimaa antava asia säveltäjä **Pekka Kostiaiselle**. Lapsuudessa ja nuoruudessa Tampereen poika oli kaikki kesät hämäläisessä luonnossa, kesämökin maisemissa Kangasalla. Vapaa-aikana hän tarpoi pitkin metsiä partiolaisena. Tänä päivänä sienestys, marjastus ja hirven metsästys vievät luontoon.

– Minulla on vähän omaa metsää Puumalassa, Saimaan rannalla. Siellä tulee liikuttua ja hoidettua metsää.

– Mieluiten olen metsässä itsekseni. Katselen ympärilläni, kuuntelen ääniä.

Pekka Kostiainen myöntää, että sävellystyö on työtä siinä missä mikä muu työ tahansa. Toimeen

on vain tartuttava eikä valmista tule ”makkaamalla”. Koko ajan täytyy uudistua. Luonto voi auttaa palautumaan ja uudistumaan.

– Sävellystä käynnistäessäni haeskelen usein pianolla mielikuvia siitä, miltä valmiin työn pitäisi kuulostaa. Inspiraatio syntyy silti harvoin visuaalisesta mielikuvasta, niin että lähtisin pukemaan säveliksi auringon nousua tai kävelyä metsässä tai rannoilla, tunnustaa Pekka Kostiainen.

– Jos joku on joskus kuulevinaan metsän huminaa sävellyksessäni, se on kuitenkin hänen oma asiansa, naurahtaa säveltäjä.

TEKSTIT JA KUVAT:
RISTO KORHONEN